

Kate Kerrigan

*Laimingos
santuokos
paslaptis*

Romanas

Alma littera

Ižanga

Receptas turi slaptą ir kartu esminę ypatybę – tarsi šerdį, dėl kurios jis laikomas vykusiu. Skonis – itin asmenišką dalyką, vis dėlto geras receptas gali atverti jusles, net jeigu žmogus manė tokio maisto nemėgstantis. Kita vertus, galite sudėti kartu visas sudedamąsias dalis, kruopščiai laikytis nurodymų, o patiekalas vis tiek privers jus raudonuoti.

Taip visada atsitikdavo ir man kepant tamsiąją senelės Bernadinos duoną. Viską darydavau tiksliai taip, kaip ji rodydavo, bet duona vis būdavo tai suzmekusi, tai neiškepusi, tai per kieta.

– Tu pernelyg išranki, – ramindavo ji mane. – Vis tiek užsitemk džemo ir suvalgyk. Rytoj iškeps dar kitokia.

Ir visada iškepdavo kitokia. Bet ne tokia, kaip reikia.

Kaip ir mano su Danu santuoka.

Sakoma, kad susivoki savaiame – štai vyras, už kurio tekėsiu. Tikima, kad taip ir turėtų būti. Susitikinėji su vaikinais, miegi su jais, gyveni, – tai įsimylėdama, tai atšaldama smagiai leidi savo trečią dešimtį. Tada vieną dieną susipažįsti su vyruku, ir tau staiga topteli į galvą, kad jis ir yra Tasai. Nepanašus nė į vieną iš tų, su kuriais kada nors susitikinėjai. Su juo jautiesi laimingesnė, išskirtinė, kupina gyvybės. Todėl jūs susituokiate.

Porą savaičių būnate barbe ir kenu. „Plazos“ viešbutyje iškeliami įspūdinga vestuvių puota, joje vilki morenginių pyragaičių kaugę primenančią suknelę, nors tau jau per trisdešimt. Už porą savaičių Karibuose suploji maždaug tiek, kiek reikėtų pirmam įnašui už namą.

Tada, jau parsigabenusi keną namo, atsipeikėji, kad nusipirkai jį pagauta pirmo įspūdžio. Be galo užsigeidei etiketės „ištekėjusi“ ir nesukai sau galvos, o dabar jis nebeatrodo taip puikiai, kaip tada – nutviekstas mirguliuojančių viengungystės pašvity. Be to, jis tau ne taip ir tinka, nors jau įtikinai save, kad kasdieniam naudojimui bus geras, bet dabar aiškėja, kad jis nepatogus ir įkyrus. Jis tau kainavo laisvę – ar galėtų klaida būti nuostolingesnė? Dar nepraėjo nė trys mėnesiai, kai jūs susituokę, bet kad ir ką jis darytų ar sakytų, norisi klykti: „Visą gyvenimą! Negalėsiu taip gyventi!“

Bet garsiai to nesakai, nes smaugia gėda, kad padarei baisią klaidą. Nors ir kaip jį niekini, kad karposi lovoje kojų pirštų nagus, žinai – čia ne dingstis skirtis. Supranti – šita nebyli kankynė, toks gyvenimas, tik tavo vienos kaltė, nes ištekėjai iš tiesų jo nemylėdama. Akivaizdu, bent jau ne taip, kad ištekėtum. Dabar vis apie tai mąstai – ar iš viso kada jį mylėjai, ar viso labo nulėmė begalinis noras ištekėti? Nes tikra stipri meilė, po teisybei, neleistų kasdieniam smulkmeniškam apmaudui virsti neapykanta. Meilė nepuo-la taip žemai. Meilė neklysta. Tik ne tikroji meilė. Ne toji, verčianti tave už ko nors tekėti.

Po pusantro mėnesio keli sau nuotaiką statistikos duomenimis, kad išsiskiria kas ketvirta pora, ir nusprendi – pusmečio kaip tik užteks viskam apmąstyti, kad žengtum tokį žingsnį.

Tik pati žinai – jam nesiryši. Tai yra nemėginsi. Negali atsikratyti minties, kad turbūt priklausai kartai moterų, kurioms santuoka sunki ir varginanti našta.

O gal ir neįmanoma savęs priskirti jokiai apibendrinančiai rūšiai ar dangstytis kokia laiko dvasią atitinkančia iškaba.

Jei taip, ir aš tik moteris, ištekėjusi ne už to vaikino, todėl ir bandau kapstytis iš padėties.

Chemine reakcija

Ji arba veikia, arba ne

Agrastų uogienė

Uogienę šiaip jau išvirti nesunku, tik kad uogos būtų kokybiškos – labai svarbu, kada jas skinate. Pačios uogos turi natūralaus tirštiklio – veikliųjų medžiagų pektinų, šie susidaro iš karto joms prisirpus. Kiek anksčiau nuskinsi – uogienė vis tiek sutirštės, bet bus rūgšti, pavėluosi – uogos bus saldžios, bet uogienė iš jų skysta ir prasto skonio.

Agrastai – pačios tos uogos, šioje šalies dalyje jų krūmai želia savaime ir dera gausiai. Metaliniame puode į 1,5 kilogramo agrastų įmaišykite 2 kilogramus cukraus ir įpylusios 0,5 litro vandens kaitinkite, kol uogos suvirs. Svarbiausia – kaitri ugnis, puodas visą laiką turi smarkiai virti, kitaip iš uogienės bus šnipštas. Kad įsitikintumėte, ar uogienė išvirusi, pasemkite gerą šaukštą ir papildkite ant šaltos lėkštės. Atvėsusią šaukštu atsargiai stumtelėkite į lėkštės pakraštį – jei paviršius susiraukšlės, uogienė išvirusi. Supilstykite į verdančiu vandeniu perplautus indus ir tuoj pat sandariai uždarykite.

MANHATANAS, NIUJORKAS, 2004-IEJI

Pirmas skyrius

Uogienę išvirti itin paprasta – tik uogos, cukrus ir vanduo. Tačiau sėkmė priklauso nuo ypatybių, kurias supaisyti taip keblu. Uogienę būtina įkaitinti iki pasiutimo ir nemažinant ugnies virti tik tiek laiko, kiek reikia, kad ji pradėtų tirštėti.

Visų pirma, jei puodas nebus reikiamai kaitinamas, apie standėjimą galite tik pasvajoti. Jei perkaitinsite – uogienė bus neskani ir per tiršta. Be to, būna ir taip, kad net iš kokybiškiausių uogų ir nutaikius reikiamą kaitrą jokia chemija nesuveikia.

Jums tai girdėta?

Danas – paprastas vaikas. Neturiu galvoj, kad čia nieko gera, būti paprastu vaikinu netgi puiku. Iš tiesų norėjau pasakyti, kad man jis eilinis, čia šuo ir pakastas.

Ar buvau jį įsimylėjusi? Dabar jau nebežinau. Vestuvių dieną prisiekiau amžiną meilę ir apstulbinta savo poelgio didybės ėmiau nebesuprasti, kas ta meilė. Praradau pasitikėjimą jausmu, kuris privertė mane išsirinkti Daną ir pasakyti jam „taip“.

Danas šaunus. Tas tiesa. Tik ne man.

Susipažinau su juo maždaug prieš pusantrų metų (jei būčiau jį mylėjusi, prisiminčiau tiksliau), tačiau paslaptin-

ga nuojauta man sako, kad jau prieš tai jis bastėsi mano gyvenimo paribiuose. Dirbo mano daugiabučio valdytoju. „Nemiegok su savo namo valdytoju!“ – girdžiu riksmą. Tai pagrindinė netekėjusios moters, gyvenančios Manhatane, taisyklė. Sprogsta tavo vandentiekio vamzdis – ką kviesi? Elgiesi draugiškai, jei reikia – pakoketuoji, o per Kalėdas duodi arbatpinigių. Tai vienintelė pažintis, kai *nevalia* pradėti ko nereikia.

Nebent taip liūdna ir sunku, kad nuogaštai pavirsianti viena tų vienišių – varginamai besiglaustančių paliktų žmonių, kurios užsisakinėja krūvas kvapų terapijos prekių ir, po teisybei, jau kone maldaute maldauja žmogiško prisilietimo.

Niujorko viengungės veikė negailestingomis aplinkybėmis.

Jų buvo ir tikrų žaidėjų: puikiai apsirūpinusios, besirungiančios vyrų medžiotojos – tarsi ką tik iš grožio salonų, pasikausčiusios, stilingos aukščiausio lygio veikėjos. Ir buvome mes – visos kitos, tik stumdėmės po barus, pamiršusios persiauti batelius po darbo, per vėlai prisiminusios skolindavomės viena iš kitos lūpdažius ir žinojome, kad be atkaklių pastangų su vyriškiais kaip gyvos nesusipažinsim. Visos kaip viena stengėmės rodyti, lyg mums jie būtų nė motais, ir apsimesdavome besidominčios tik viena kitos reikalais. Gal ir ciniškai pasakysiu, bet po švytinčia kosmetika ir rūpestingai nutaisyta nerūpestinga išraiška matydavau tik narsius veidus – daugybę veidų. Galų gale supratau, kad artimiausioms draugėms atstojau kol kas dar nesutiktą vaikina ir buvau reikalinga tik laikinai, jausmams išlieti. Išsipasakodavome viena kitai ir tardavomės, buvome viena kitai dvasinė atrama, bet šitai nieko nekeitė. Trečią savo dešimtmetį tik pustėmės, tik blizginomės ir švytėjome, ir vis

tiesiog prigimtinė mūsų teisė į vyrą, santuoką ir vaikus pamažu virto nepasiekiamu svajone.

Man prastai sekėsi apsimesti.

Buvau auklėjama tolerancijos dvasia savo noru vienišos motinos – ir tai visada atrodo nepatikima, todėl septyniškos tikrosios meilės pavyzdys man buvo seneliai. Senelis Džeimsas dėstė miestelio mokykloje, senelė Bernadina buvo nuostabi namų šeimininkė ir virėja. Vaikystėje kiekvieną vasarą viešėdavau pas juos mažiausiai po porą mėnesių ir tarpau toje šilumoje, kurios jie negailėjo nei man, nei vienas kitam. Santuokinis jų gyvenimas suteikė man galimybę augti aiškiai apibrėžtoje įprastoje aplinkoje; visai kitokioje, laisvoje ir nenuspėjamoje, mane ugdė jų duktė Nijvė, mano mama, bohemos menininkė. Ilgas vasaros dienas be pabaigos trukdavo įprasta namų ruošė: Džeimsas kapstydavosi darže, Bernadina kepdavo duoną, leisdavo ir man visą virtuvę išbaltinti miltais. Seneliai nesiekdavo pasirodyti, bet meilę išduodavo kiekvienas menkniekis, kurią jie skirdavo vienas kitam.

Kartu jiedu pragyveno penkiasdešimt metų, prisimenu, kaip dar paauglė svajodavau apie stebuklingą meilę, dėl kurios du žmonės laikytųsi drauge triskart ilgiau, nei tada buvau pragyvenusi. Senelė pergyveno senelį beveik aštuoneeriais metais. Jūdviejų palikimas buvo brėžte įbrėžtas mano širdyje – trūks plyš rasti vyrą, su kuriuo patirčiau tą patį, ką ir jie. Kad tas stiprus meilės ryšys truktų pusę šimtmečio.

Visada žinojau, kad noriu ištekėti. Susitikinėjau su nevykėliais ir niekšeliais, ir su puikiais, bet ne tais vaikiniais. Santuoka man buvo pernelyg svarbi, kad daryčiau nuolaidų. Tiek tai supratau, tad keletą kartų įsimylėjusi turėjau prisi-

versti trauktis, per plauką nepadariusi didžiulės klaidos. Vis dėlto, apgalvojusi praeities nutikimus, numanau, kad verčiau būtų buvę kliautis širdimi, o ne galva.

Galiausiai ištekėjau už vieno tokio puikaus, tik ne tokio, kokio man reikia, bet galva išūžė širdį, ar tik jis nebūsiąs paskutinė mano galimybė. Mano biologinė padėtis ir nevykęs likimas susimokė man už nugaros ir pastūmėjo pajusti tarsi kokią meilę, nors tikros meilės Danui niekada nejaučiau. Įsivaizduojama meilė ilgai neatlaikys – vaikiška būtų tikėtis.

Tą popietę atsipalaidavau – gyvenu viena ir galiu sau leisti. Turiu galvoj anaip tol ne lepinimasi „namų spa“, kaip matote žurnalų nuotraukose. Turiu galvoj nukeltą telefono ragelį ir savigailą. Tai nutikdavo ne taip ir dažnai, gal kartą per metus (maždaug per gimtadienį) pasiimdavau laisvadienį ir nė nesikeldavau iš lovos, jausdavausi baisiai nelaiminga. Nieko rimta, jokios depresijos, tik šiaip skirdavau šiek tiek laiko „tikrajai sau“. Kitos merginos medituoja ar praktikuoja jogą. Aš smukdavau į lovą su butelaičiu „Jack Daniels“ ir dėžute šokoladinių keksiukų. Visa para televizijos be jokios pertraukos, ir pakildavau iš patalo pasiilgusi draugių, netgi labiau patenkinta man tekusia dalia.

Jei darbas leidžia nuo nieko nepriklausyti, gali save kiek palepinti. Pradžia buvo sėkminga, pareigos kulinarijos žurnale man buvo paaukštinašamos be kliūčių: nuo padėjėjos virtuvėje iki receptų bandytojos, greitai tapau ir maisto skyriaus vyriausiojo redaktoriaus padėjėja stiliste. Regis, prieš penkerius metus pasijutau pavargusi nuo leidybos politikos, būtinų kostiumėlių, meilikavimo, sekino prievolė kasdien vilktis į biurą. Ieškojau darbo kaip laisvai samdoma tekstų

autorė ir, kai man suėjo trisdešimt treji, parašiau pareiškimą atleisti mane iš perkamiausio Amerikos kulinarijos žurnalo maisto skyriaus redaktorės pareigų. Po kelių dienų su mani mi susisiekė agentas. Nuo tada išleidau tris receptų knygas, jos sulaukė pakenčiamos sėkmės. Taip pat kūriau ir išbandydavau maisto įmonių receptus ir mėgavausi kiek neįprastu, bet irgi gana pelningu šalutiniu darbu – patarinėjau turtingoms namų šeimininkėms, kaip įsirengti virtuvę. Maisto pramonėje buvau puikiai vertinama, mano darbas su turtuolėmis šeimininkėmis – nuostabus, taigi nuolat buvau matoma ir kiekvieną dieną galėjo pavykti sučiupti sėkmę už uodegos, jau buvo kalbama ir apie televiziją.

Taigi, buvau tipiškas pokarinio amerikiečių vaikų bumo pavyzdys. Įspūdinga karjera, saviklio liejasi per kraštus, sumanymai trykšta kaip iš fontano – tik mintys dėl meilės reikalų visai suvargusios. Tą dieną, kai susipažinau su Danu, buvau nusprendusi peržiemoti urvelyje, mat reikėjo išsilaižyti žaizdas po vieno smūgio. Galite pamanyti, kad penkiolika metų išbuvusi viena geriausių kulinarijos tekstų autorių jau turėjau būti perkandusi kylančių virtuvės šefų ir fotografų intrigas. Jų išrankios savimeilės gelmėse tarpo noras aplinkinių darbe ieškoti vien silpnybių, kaltinti kitus neryžtingumu ir moteriškumu. Dulkinaisi su kuriuo nors kulinariiniu „genijum“, kad nereikėtų dėti prieš jį į kelnes, ir galėjai guostis tik tuo, kad jų prisiveisė neapsakoma daugybė, tad ir nebuvo tokie jau išskirtiniai ar ypatingi, kaip patys buvo įtikėję. Ak, ir tik menka saujelė jų buvo talentingi. Na, nebent mitrūs buvo nusitempti į lovą netekėjusią trisdešimtmetę su trupučiu, kuriai, remiantis mano bjauriaja partitimi, tereikėjo padauginti martinio su degtine ir kur kas mažiau žavesio, nei galėjau manyti.

Šiaip ar taip, kai moteris suvokia jau sulaukusi tokio amžiaus ir įgavusi galios pasiekti karjeros viršūnę, darosi blaivesnė. Ji bet koku atveju pakankamai blaivi ir turi teisę laisvadieniu nusigerti.

Virtuvės šefas Ronanas priklausė klasikinei neįsimylinčiųjų rūšiai, po mudviejų sekso tikėjaisi, kad jis paskambins, deja. Po poros savaitių pasimaišė man po kojomis su manekene, įsikabinusia jam į parankę. Stengiausi išlikti šaltakraujiška, be to, sulaukus tokio amžiaus tulžimi spjaudytis jau nepatartina, kartėlį verčiau nuryti. Nesijaučiau pernelyg nukentėjusi, tik praradau pasitikėjimą savimi, apėmė liūdesys. Tada Danas ir atsirado mano gyvenime.

– Priešgaisrinės pratybos, ponია...

Namo valdytojai keisdavosi kas porą metų ir veikiausiai vien dėl to, kad buvo apgyvendinami nutriušusioje belangėje skylėje mūsų daugiabučio pusrūsyje. Kai Danas vos įsidarbinęs perėjo per butus, buvau išvykusi į fotosesiją. Kai susipažinome, dirbo jau kelias savaites.

– Ponia, turiu paprašyti jus dalyvauti priešgaisrinėse pratybose.

Negaliu pakęsti, kai mane vadina ponია. Pasijuntu sena ir noriu priekabiau.

– Ponia, jūsų pačių saugumui.

Taigi tapau sena ir priekabi.

O tąsyk dar buvau ir apsinešusi.

Plačiau atplėšiau duris.

– Manote, stovėsiu gatvėje šitaip apsirengusi?! – ir pamojavau pizamos rankovėmis jam prieš nosį. Tada užtrenkiau duris pati sau burbėdama, mat klausimas buvo retorinis: – Ne? Gerai. Tai eikit visi ir atsikniskit!

Trinktelėti trinktelėjau, bet mane pačią tarsi milžiniška banga permušė – naujasis valdytojas buvo neįtikimai gražus. Ne, ne vien mielas ir geros išvaizdos, ne vien toks, kuriam žada atsiverti puiki ateitis. Ne, kaip ir protą temdančiose skutimosi reikmenų reklamose, jo išorei nieko neįmanoma prikišti. Tokį pamačiusi apsipili prakaitu kaip paauglė, bet protas grįžta greitai, juk manai, kad vyrai modeliai visai ne tavo lygio arba iš viso homoseksualūs.

Žinoma, protinga moteris, įpusėjusi ketvirtą dešimtį, supranta, kad išvaizda nesvarbu. Ypač purtydama ketvirto šokoladinio keksiuko trupinius nuo flanelinės „Target“ pižamos atlapų. Svarbu, kas slypi viduje, o mano atveju, matyt, slypėjo nemažas kiekis burbono ir dujų.

Turbūt kai ką išvydau Dano žvilgsnyje per tas kelias akimirkas, kai mūsų akys susitiko, tarsi geismo gyvatėlę, nes be jokios aiškios priežasties puoliau švarintis. Ne, nenusiskutau kojų nuo pėdų iki pat viršaus – na, panašių kraštutinių nesigriebiau, tik apsiблаususi nuo alkoholio išsivaliau dantis, brūkštelėjau per plaukus ir pasiieškojau seksualinio apdaro – tiesą sakant, pižamą pakeičiau švariomis sportinėmis kelnėmis.

Danas grįžo po valandos, kai pratybos baigėsi, visai nenustebau, kad jis vėl pasibeldė, tik prisimenu – vėl buvau priblokšta, kad jis iš tikrųjų toks gražus, kaip man toptelėjo iš pradžių. Dar labiau mane trikdė jaudinantis rudų akių žvilgsnis – įdėmus, atrodė, akyse tarsi vienas per kitą mainosi geismas ir susižavėjimas. Tarsi būčiau pati gražiausia visame pasaulyje. Į mane dar niekas taip nebuvo žiūrėjęs, todėl vos nepratrūkau juoktis. Pakviečiau jį įeiti, ir

jis stabtelėjo nesiryždamas, tarsi patarnautojas kunigaikštienės kokteilių vakarėlyje.

Dar niekas man nesidavė taip lengvai, kaip sugundyti Daną. Šiaip jau sėdžiu atsilošusi ir laikiu, kol manęs kas paprašys. Ilgai įkalbinėti manęs nereikia, bet pati niekad nesigriebiu vadovauti.

Vis dėlto šįkart vaikinai atrodė toks susijaudinęs, toks sutrikęs, kad pasijutau gana pasitikinti. Neabejojau savimi.

Seksas buvo nuostabus; apstulbau taip meilingai glamonėjama lopinėlis po lopinėlio. Jis buvo toks gražus, kad lydėsi širdis, jau iš pat pradžių pasijutau su juo, regis, patogiai ir saugiai. Ir nors buvau pamaloninta, nuojauta man bylojo, kad Danas nėra man tinkamas.

Mane traukia protas, o ne kūnas, mudu neturėjome nieko bendra.

Dabar, gerai pamąsčiusi, įtariu, kad neturėjau jokios dingsties suvilioni Daną, tik jaučiausi susitepusi, buvau girta ir vieniša. Ak, žinoma, ir dėl to, kad buvo nesunku. Tas nuodingas mišinys netrukus buvo įteisintas mudviejų santuoka.

O ši toli gražu nebuvo laimės pagrindas.